

Periodice
No. 1

CONSTANȚA

Ianuarie 1932

ESPERANTISTUL

SUPLIMENT ESPERANTIST AL ZIARULUI „MAREA NOASTRĂ”

DIRECTOR : D. CRUȚIU-DELASĂLIȘTE

Redacția și Adresa : „MAREA NOASTRĂ”
ESPERANTISTUL
Strada Scariat Vârnăv No. 67
CONSTANȚA

SECRETAR REDACȚIONAL :
DIMITRIE N. MINCEV
— ABONAMENT 20 LEI PE AN —

Esperanto, eri și astăzi

Esperanto, limba universală ajutătoare, a fost creată în anul 1887 de d-rul oculist L. L. Zamenhof. Scopul acestei limbi nu este de a lua locul limbilor naționale existente, ci pentru toți să fie a doua limbă vorbită după cea maternă.

Gramatica nu cunoaște excepțiuni și poate fi învățată numai într-o oră, iar vocabularul se compune din rădăcini, cari în cea mai mare parte sunt știute de persoane cu o cultură oarecare.

Cunoscând una sau două limbi străine nu este suficient ca să intri în relații cu toată lumea. O limbă streină vă deschide numai o parte din lume, însă Esperanto vă pune în legătură cu lumea întreagă, fiindcă în orice colțisor al Universului se găsesc persoane cari vorbesc această limbă.

Limba este un organism viu, influențat de unele condițiuni sociale și economice, fiind supusă unei constante și lungi modificări. Limba întotdeauna se perfecționează, conformându-se formelor epocii în care evoluează.

D-rul Zamenhof înțelegând bine principiile fundamentale ale limbii vorbite, dânsul numai a creat limba universală, punând-o la dispoziția uzului comun și al acomodării, pentru că a știut arhaizarea formelor vechi, cari vor ceda noilor forme ale lingvisticii moderne.

Și așa s'a și întâmplat. Totul s'a modernizat, tot așa și Esperanto.

Un stil în Esperanto, cu totul modernizat avem astăzi în lucrările celor mai originali scriitori esperantiști, ca : Ed. Privat, Julio Baghy, Teo Yung, Jean Forge, K. de Kaloksay și alții.

Stilul lor se caracterizează prin scurtele și elegante fraze, cari evidențiază dinamica tumultoaselor noastre zile, unde dansează toate culorile curcubeului ceres : și din care țâșnește aroma timpului trecut.

DIMITRIE N. MINCEV

INTERȘCOLARISM

De mult timp se vorbește de așa numita problemă a corespondenței interșcolare. Această problemă, de o importanță capitală pentru școală, a preocupat și preocupă pe mulți, dar, cu toată munca celor ce-i întâlneau foloasele, a rămas nerezolvată, aceasta datorându-se lipsei unei limbi prin ajutorul căreia școlarii să se poată înțelege.

Limbile naționale, prin vocabularul lor prea bogat și deci greu de memorat, prin mulțimea de reguli și abateri, prin ortografie chiar, opun oarecare dificultăți la învățarea lor.

Astfel, elevii sunt în imposibilitate să corespundă cu colegii lor din alte țări, sau, în cazul cel mai fericit, aceasta are loc la o vârstă destul de înaintată, dar și atunci numai parțial.

Trebuie deci găsită o limbă care să înlăture toate aceste dificultăți și aceasta este *Esperanto*. *Esperanto* prin structura sa logică și simplă dă putință tuturor minților să o cunoască, iar prin răspândirea ei pe întreg globul, formează limba ideală pentru corespondența interșcolară.

Astfel, școlarul poate corespunde, din cea mai fragedă tinerețe, cu colegii săi de pretutindeni, cărora în scurt timp le va cunoaște țările cu geografia, istoria și obiceiurile lor, într'un cuvânt lumea, pe care cunoscând-o, va fi mai bine pregătit pentru marea luptă de mai târziu care este viața.

Iată un mare merit al limbii *Esperanto*, de care dascălii trebuie să țină seamă.

AUREL O. BOIA

Prin Esperanto

O „seară română” la Oslo

La 1 Dec. 1931, a avut loc la Oslo în Norvegia, o „seară română” organizată de Clubul Esperantist de acolo.

Președintele clubului d-l Arne Arnesen a ținut o conferință cu proiecțiuni luminoase despre România, s'a citit diferite fragmente din operele scriitorilor noștri și s'au executat la pian câteva bucăți muzicale cu caracter național.

La această seară au asistat peste 100 de persoane, precum și vice-consulul nostru de acolo.

INSIGNA
Esperantistă

S U I G O

Antaŭ vi estas la unoa, numero de la sola rumanlingva poresperanta revuo kiu aperados trimonate, kiel aldono al la semajna gazeto „Marea Noastră”.

Nun, kiam la Esperanto-movado en nia lando ne estas tiel vigla, ni esperas ke „Esperantistul” trovos bonan akcepton inter la publiko kaj gesamdeanoj, nia celo estante: laborado por la sukceso de Esperanto.

Do, vian subtenon * esperas kaj atendas.

D. N. MINCEV

Delegito de UEA
Str. Sabinelor, 12
Constanța-Rumanio

* Jarabono 1 sv. fr. al egalvatoro, prov-numero 1 respondkuponu.

LITERATURA ROMÂNĂ IN ESPERANTO

Menirea limbei Esperanto este de a da tuturor mijlocul ideal pentru cunoaşterea reciprocă a popoarelor. Multe state au înţeles acest lucru (Belgia, Spania, Estonia, Bulgaria) îngrijind de editarea în antologii a celor mai caracteristice lucrări ale scriitorilor săi.

Să vedem acum, ce am făcut noi în această privinţă.

S'au tradus în primul rând proze şi versuri, datorite scriitorilor şi poetilor: Eminescu, Caragiale, Coşbuc, Te. Demetrescu, etc., etc.

Un ciclu de nuvele datorite lui Brătescu Voineşti (Nicolăiţă Minciu şi altele) au apărut în editura Rudolf Mosse — Berlin.

În 1929, editura Ferd. Hirt & Sohn, a scos de sub tipar volumul *NOBELA PEKO* (Păcatul boeresc), nuvele de distinsul scriitor Mihail Sadoveanu, iar în primele zile ale anului 1930 a apărut volumul *SONORILLO KAJ KANONO* (Clopot şi tun) poeme în proză de Emil Isac, editat de „Heroldo de ESPERANTO”.

Toate aceste trei volume au fost traduse de Tiberiu Morariu, un eminent esperantist din Cluj.

Ca scriitor original în Esperanto, avem pe d. Mişu Beraru cu volumul său de poeme „*Spite la vivont!*”.

La urmă, să menţionez, că o nuvelă a lui Caragiale avem în limba chineză după o traducere din Esperanto, făcută de d-rul WON KENN, profesor la Universitatea din Peking.

D. N. Minceu

Principatul Liechtenstein pentru Esperanto

De curând au apărut noi cărţi poştale cu vederi frumoase din acest principat, situat la întretăierea liniei ferate de mare trafic Paris-Viena.

Noua emisie se compune din 2 serii a câte 10 cărţi poştale (10/20 cm.) cu interesante peisaje, având textul explicativ în limbile germană şi Esperanto.

Este de remarcat faptul, întrebunţării limbei universale Esperanto, ca limbă ajutătoare, pe care guvernul din Liechtenstein a adoptat-o încă din 1930, pe o anterioară emisie de cărţi poştale, precum şi la ghiduri pentru propagandă turistică.

Un vapor esperantist

Vaporul petrolifer „Alexandre Andre” al companiei S. A. I. C. din Belgia, se poate numi cu drept cuvânt un vapor esperantist. Iată pentru ce :

Pe comandantul vaporului Robert M. Janssens îl cunosc de multă vreme ca esperantist, ca şi pe ofiţerul mecanic Butter.

Mi s'a spus de comandant că, aproape întreg personalul acestui vas cunoaşte Esperanto. Fiind invitatul comandantului, am profitat să verific aceasta cu o legitimă curiozitate.

Într'adevăr, pe bord am rămas profund impresionat, când am constatat veracitatea acestei afirmări.

Fără comentarii...

Dem.

U. E. A.

Pentru a înlesni întrebuințarea practică a limbei universale Esperanto, în lumea întreagă, activează Asociația Universală Esperantistă (U. E. A.) cu sediul la Geneva și cu delegați și secretariate în 2000 de localități.

Fiecare membru primește anuarul asociației, care cuprinde adresele delegaților, precum și revista lunară „Esperanto”. Adresa:

Universala Esperanto-Asocio
1, Rue de la Tour de l'Île
Genève — Elveția

Biblioteci esperantiste

La Viena, pe lângă „NATIONAL-Bibliothek” există secția esperantistă sub conducerea consilierului de Stat H. Steiner, care posedă peste 5000 de volume, broșuri, gazete.

După revista „La Movado”, ce apare la Paris, și acolo, pe lângă biblioteca Camerei de Comerț, mulțumită eminentului său președinte d. A. Baudet, este o secție esperantistă cu câteva mii de cărți, etc.

Congresul mondial de Esperanto

Al XXIV-lea congres mondial de Esperanto, va avea loc anul acesta la Paris între 30 Iulie — 6 August, sub auspiciile Camerei de Comerț de acolo.

De pe acum se prevede succesul deplin al acestui congres.

BIBLIOGRAFIE

Al la redactoj: bonvolu sendi la gazetojn je la persona adreso de s-ro D. N. Mincev, str. Sabinelor No. 12, Constanța — Rumanio.

Flandra Esperantisto — No. 6 Antwerpen.

Verda Mondo — Kameoka.

La Tribune Esperantiste — No. 7, Strassburg.

Bulgara Esperantisto — No. 1, 2, 3, Sofia.

Oomoto — No. 74, Kameoka.

Lab. Esperantisto — No. 18, 19, Amsterdam.

Oomoto Internacia — No. 60, Paris.

La Movado — No. 151, Paris.

INFORMAȚII

— Ziarul „Marea Noastră”, de sub conducerea d-lui Cruțiu-Delasăliște, conține în fiecare număr, o rubrică esperantistă. Este unicul ziar din țară care publică regulat știri și fapte din mișcarea esperantistă.

— Lecțiuni de limba Esperanto predă d. D. Mincev, Str. Sabinelor 12, Constanța. Pretențiuni modeste.

— Al 3-lea congres flamand de Esperanto, va avea loc anul acesta în orașul Kortrijk.

— La Universitatea din Liverpool, a avut loc inaugurarea solemnă a lectoratului de Esperanto, de acum parte oficială a cursurilor lingvistice.

— Prin decret ministerul Instrucțiunii din Praga, a numit pe d-nul A. Pitlik, comisar examinator de Stat pentru învățământul de Esperanto în școlile din Cehoslovacia.

— Părintele A. H. Lambton din Cudalara — Papua, traduce în Esperanto legendele papușilor din limba lor maternă.

— Institutul de Arte Grafice al Ziarului „Dobrogea Jună”, — Constanța —

ESPERANTISTUL

— SUPLIMENT AL ZIARULUI „MAREA NOASTRĂ” —

DIRECTOR : D. CRUȚIU-DELASĂLIȘTE

Rodacția și Ad-ția : „MAREA NOASTRĂ”
ESPERANTISTUL
Strada Scarlat Vârnav No. 67
CONSTANȚA
(ROMANIA)

SECRETAR REDACȚIONAL
DIMITRIE N. MINCEV
— ABONAMENT 20 LEI PE AN —

Filmul vorbitor și Esperanto

Filmul sonor și vorbitor este „en vogue”.

Producțiuni în limbile : engleză, franceză, germană și spaniolă sunt răspândite pretutindeni.

Ori, față de filmul vorbit, majoritatea spectatorilor sunt dezamăgiți.

Cauza? Neînțelegerea limbii.

Pe producători, turnarea unui film, în mai multe versiuni, îi costă scump.

Capitaluri enorme sunt înghițite nemiluit.

Asemenea și spectatorii sunt nemulțumiți, fiindcă nu toți sunt din acei ce înțeleg una din limbile enumerate mai sus.

Farmecul unui film mut îl știm — se poate înțelege.

Însă nu tot așa este pentru cel vorbit, fiindcă trebuie să înțelegi ceea ce vorbește.

Inregistrarea în versiuni diferite, am văzut că este aproape mult dificilă, atât din punct de vedere financiar cât și practic.

Deci, trebuie găsită o altă soluție care să înlăture aceste dificultăți.

Iată de ce, direcțiunile marilor companii Metro-Goldwin-Mayer și Paramount, fac încercări la aplicarea limbii Esperanto, pentru deslegarea fericită a problemei lingvistice în filmul vorbit.

La urmă să menționăm că celebra vedetă Anny Ondra, învață sărguitor Esperanto.

Dimitrie N. Mincev

Problema limbii universale

Diversitatea limbilor constituie desigur unul dintre cele mai mari dezavantagii pentru omenire.

Pentru că nici una din limbile naționale nu putea îndeplini însușirea de limbă universală, pe de o parte din cauza structurii lor prea complexe, iar pe de altă parte fiindcă ar fi jignit pe anumite popoare în simțămintele lor naționale, s'a încercat crearea unei limbi artificiale care ar fi înlăturat ambele dificultăți, dând posibilitatea omenirii de a economisi — după constatarea lui Leibnitz — cel puțin o treime din viața sa, pe care o jertfise cu învățătura limbilor străine.

Încercări au fost multe, începând încă din secolul XVII și n'avem de cât să cităm pe cele ale lui Descartes, Leibnitz, Kant, Pascal, D'Alembert, Voltaire, Diderot, etc., dar toate au rămas doar simple încercări.

Problema unei astfel de limbi, a cărei necesitate se simțea din ce în ce mai mult, a fost rezolvată numai cu crearea limbii Esperanto, care — după declarația academiei franceze de științe — este o *capo d'operă de logică și simplitate*.

Roadele ei nu mai este nevoie să le arătăm: se văd.

Esperanto și-a câștigat dreptul la viață, îndeplinindu-și într-un totuș minime să de a fi întâia pentru toți și a doua pentru fiecare.

AUREL G. BOIA

Insula Esperanto

În Dunăre, vis-a-vis de Bechet, lângă malul bulgar, aproape de orașul Rahova, se află o insulă.

Anul trecut, consiliul comunal al acestui oraș, a cedat-o societății esperantiste de acolo, primind numele de „Insula Esperanto”.

Pe insulă se va construi un hotel, care va adăposti vizitatorii ce vor dori să se recreze acolo.

Părerii despre Esperanto

Pun mare speranță pe Esperanto, pentru ridicarea stărei noastre economice.

Cei cu judecată au dar drumul deschis: să caute a profita cât mai curând.

30. IV. 1909

Dr. C. I. ISTRĂȚI

Oricine, care spune că o limbă artificială și neutră este imposibilă, să vină în mijlocul nostru, pentru a se convinge de contrariu.

Dr. L. L. ZAMENHOF
Autorul limbii Esperanto

Orașe Esperantiste

Correspondentul nostru din Spania d. Juan Mancheno, ne scrie: „În orașul Chestre din provincia Valencia, cu un număr de 8000 suflete, aproape toată populația vorbește Esperanto.

„Asemenea limba Esperanto se vorbește mult în orașele Enguera și Tabernas de Vallidigna”.

Mai e nevoie de comentariu?

BALDAU APEROS

La volumeto

ANIMAJ PERLOJ

Elektitaj poezioj

de : D. N. Mincev

La ekz. 1 respondkuponon, ricevas s-ro D. N. Mincev, Str. Sabinelor 12, — Constanța.

DE LA SAMA aŭtoro

En preparo :

I

HOMOJ KIUJ VIVAS
ORIGINALA SKIZARO

II

INGULO de SERPENTOJ

Sinceran dankon,

mi esprimas al la samideanoj kaj al la redakcioj, kiuj bonvolis saluti la aperon de „Esperantistul“.

D. N. MINCEV

* * *

LETEROJ POR NI

Bonan sukceson al „Esperantistul“!
Korajn salutojn al la rumana samideanoj!

Amikoj,

per Esperanto, plezure vi rimarkas, ke en aliaj landoj estas homoj, kiuj pensas kiel vi sentas kiel vi, deziras kiel vi kontentegecon al HOMARO.

Per Esperanto, vi dissendas tra la tuta mondo viajn plej bonajn pensojn, kiuj atingas trans la landlimoj, malproksimajn samideanojn

Tial, vi krios kun mi: **VIVU ESPERANTO!**

15. 1. 1932

G. KASTELANO
franco samideano

Sciigo

La leteroj, abonpagoj kaj gazetoj, devas esti sendataj nur al la persona adreso de s-ro D. N. Mincev, str. Sabinelor 12, — Constanța

Esperanto en lernejo

Grava venko

Esperanto-grupo kaj kurso en la liceo „Mircea cel Bătrân“ de Constanța

Lau la instigo de s-ro D. N. Mincev, UEA-delegito, s-ro Aurel O. Boia sukcese fondis en la loka liceo, „Asocio por Esperanto kaj Stenografio de la lernantaj en la liceo. „Mircea cel Bătrân“.

Kiel prezidanto estis elektita s-ro A. O. Boia, kiu komencis gvidi kurson kun multegaj partoprenantoj.

La profesoro Gh. Carp estas la delegito de la licea direkcio en la asocio.

Printempa kanto

Printempo jam alvenis!
Verdkolora estas la kamparo;
La suno ree brilas
Kaj la tagoj estas helaj.

Birdetoj gaje kantas.
Kantojn melodijajn;
Kaj arego da infanoj
Ludas ekstere — senzorge.

MITKO

Esperanto en Constanța

La loka kultura asocio „Marea Noastră“, elektis s-ro D. N. Mincev, nia redaktoro, kiel gvidanto de la esperantista sekcio.

Baldu, li gvidos kurson lau la metodo Cse. Granda entuziasmo regas.

Aveți nevoie de : STAM-
PILE în cauciuc și me-
tal, FIRME și TA-
BLIȚE EMAILATE
necesare d-lor
medici și avo-
cați puteți co-
manda la

„DOBROGEA JUNA“

unde se
mai execută
ETICHETE în
relief, diferite de-
sene în culori aurii
și argintii. Insigne de
email, medalii etc., cu
prețuri extrem de reduse.

Catalogul se găsește la dispoziția
onoratei clientele în orice zi.

Sanatoriul „Caritatea“

Dr. FR. BITTAU

Str. Tache Ionescu's

(Colț cu Carol)

CONSTANȚA

Consult. 4-12 a.m. și 3-7 a.m.

Telefon 4835

DOCTOR
OTTO MAUCH

MAMOȘ și INTERNE

Boli de Femei

Tratamente Electrice

Bulev. Regina Maria 65
(lângă Sanatoriul Diaconeselor)

Telefon 68/3

Consult. : 8-12 — 3-7

Citiți Esperantistul !

Dr. P. Georgescu

Medic de Spital

Plămâni, Inimă, Stomac

(Adulți și Copii)

BOALE de FEMEI

B-dul Regina Maria No. 81

— **CONSTANȚA** —

Consult : 7-8 dimineața, — — — — —

Monumentale sculpte

După Biblii sau Cărți

La lucrări simple

Doar Sculptorul Pe Istina

Citiți Esperantistul

Poți să mori chiar în an
Nu petreci cu la BATLAN,
Căci pe Carol — ai vă auzi —
Vă mai bun cu la el să-ți

ESPERANTISTUL

— SUPLIMENT AL ZIARULUI „MAREA NOASTRĂ” —

DIRECTOR : D. CRUȚIU-DELASĂLIȘTE

Redacția și Ad-ția : „MAREA NOASTRĂ”
ESPERANTISTUL
Strada Scarlat Vârnăv No. 67
CONSTANȚA
(ROMANIA)

SECRETAR REDACȚIONAL
DIMITRIE N. MINCEV

— ABONAMENT 20 LEI PE AN —

Esperanto — factor educativ

S'a constatat că lingvistica joacă un rol important în educația oamenilor, fiind o necesitate imperioasă insului, dar în acelaș timp plină de piedici din cauza diversității limbilor naționale. Acum însă, aceste piedici sunt înlăturate, în mod fericit, prin întrebuintarea limbii universale Esperanto.

Autoritatea școlară de pretutindeni, a recunoscut, că Esperanto este un excelent factor educativ, atât pentru tineret cât și pentru adulți.

Intr'adevăr, generația tânără de azi, mai mult ca oricând, găsește în Esperanto instrumentul real și ușor pentru complectarea educației sale.

Progresele actuale pun pe individ în fața celor mai bizare născociri ale creierului uman, cari trebuiesc cunoscute și studiate amănunțit.

Tineretul studios, dornic de a-și mări cunoștințele, poate face aceasta, scontându-și un frumos succes, prin ajutorul limbii Esperanto. Cunoscând Esperanto, pentru învățarea căruia nu va pierde decât un timp foarte minim, insul se va găsi pe calea ce-l va duce la cunoașterea progresului.

Atunci dânsul va constata că, într'adevăr, limba Esperanto îi este un amic prețios, tovarăș credincios și folositor în viața sa.

Cu ce mare ușurință va cunoaște trezorăriile literare ale popoarelor, progresele tehnice ce uimesc pe pământeni, viața intelectuală atât de complexă, precum și moravurile societății de astăzi în goliciunea lor.

De acum înainte se va putea socoti și el un individ într'adevăr al progresului, care va ține piept, în deplină cunoștință, intemperțiilor civilizației secolului nostru. Să progresăm !

Cu puțină bunăvoință se vor distruge lacătele, cari închid individului barierele lingvistice, neînfrante până acum.

Esperanto — cheia miraculoasă, este în mâna noastră.

Dimitrie N. Mincev

Esperanto în slujba păcii

Nenorocirile pricnuite de războaie au avut totdeauna drept urmare căutarea de mijloace care să înlăture aceste cataclisme umane dând omenirii pacea.

Și pentru aceasta, s'a căutat distrugerea răului din rădăcină, adică a cauzelor cărora li se datoresc războaiele.

Una din aceste cauze este și diversitatea limbilor, pentru că se știe că o limbă — oricare ar fi ea — crează o legătură puternică între indivizii care o vorbesc.

Or, fiind mai multe limbi, legătura aceasta nu poate avea loc decât între un număr restrâns de anumite popoare.

A dovadă a acestei afirmații, este desigur să amintim că prietenia între popoarele cu origină comună se datorește aseănării lor de limbă.

Gândiți-vă, spre exemplu, la simpatia care există între popoarele neolatine — ca să nu mergem mai departe — și veți vedea că avem dreptate. Gândiți-vă deasemenea la bucuria pe care o simțiți când, fiind în străinătate, auziți vorbind limba țării dv., chiar dacă cel care o vorbește face parte dintr-o nație dușmană celei căreia îi aparțineți.

Deci, limba este un mijloc sigur de apropiere între popoare.

Când și perfect seama de aceasta, dr. Zamenhof, prin Esperanto a creat o limbă universală, pe care a pus o mai întâiu de toate în slujba păcii.

Cât de bine și-a îndeplinit până acum acest scop, se poate vedea din faptul că mai toate asociațiile universale cu atât mai mult cele pacifiste, o întrebuințează ca limbă oficială.

De aceea, în opera pacifistă, Esperanto se poate mândri cu atât cât a făcut și totodată cu ceace va face, fiindcă într-adevăr — în această direcție — ea va face mult dacă nu totul.

AUREL O. BOIA

PRIN ESPERANTO

Propagandă românească în Elveția

Deseori, am avut prilejul să scriem despre mult meritoasă propagandă românească, ce desfășoară prin limba Esperanto apreciatul conferențiar și esperantist din Cluj, amicul nostru d. Tiberiu Morariu.

Alaltăieri, curierul ne-a adus noi vești și copie după scrisoarea ce a primit din partea ministrului nostru în Berna (Elveția) pe care o publicăm mai jos :

Berna 7 Aprilie 1932

D-lui Prof. Tiberiu Morariu, Berna

Stimate Domnule Morariu,

„Din notițele elogioase apărute în ziare, precum și din comunicările ce mi le-au făcut d. consilier de legăție E. Zarifopol, d. consilier economic V. Stătescu, și d. secretar de presă L. Blaga, am aflat cu multă satisfacție despre interesantele conferințe ce ați binevoit a le ține asupra României în limba Esperanto, în diverse localități din Elveția. (Les Eplatures, Morges, Marcelin, Le Locle, Berna de două ori, Geneva Payerne, Chaux-de-Fonds Cernier, Thun) și care au avut un desăvârșit succes. Pentru activitatea aceasta deosebit de meritoasă, prin care ați contribuit într'un chip așa de nimerit la o mai bună cunoaștere a țării noastre în Elveția, țin să vă exprim cele mai călduroase mulțumiri și felicitări.

Primiți, vă rog, asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

Ministrul României în Elveția

(ss) M. BOERESCU

Nu voim să comentăm cele de mai sus, fiindcă se dovedește cu prisosință foloasele ce avem, cunoscând limba universală Esperanto, și ne scutește astfel de orice comentarii.

D. N. Mincev

Ni laboru senlace

Kun granda bedaŭro ni devas konstati, ke en Rumanujo, la Esperanto-movado ne estas vigla — ne vivas. La kaulojn ni trovas en la malfavoraj cirkonstancoj, kiujn ni travivas kaj ankau — pli grave — en la nesolidareco de la samideanaro.

Mankas la entuziasmo, la konscio, la solidareco kaj, ankau la... financaj rimedoj, sen kiuj prospera movado ne povas ekzisti. La centra enlanda gvidanto — Rumana Esperantista Societo (RES) — montras nentan agadon.

Sed, oni bone scias la popolan proverbon kiu diras, ke, sen kapo la korpo ne povas vivi.

Tial, ni volas demandi, kial la RES-komitato ne montras iom da vivo? Ni volas ankoraŭ peti la malnovajn samideanojn, kiuj agis antaŭe tiel fervore, ke ili ekkomencu denove la forlasitan laboron. La novaj laboremaj samideanoj, helpas ankau.

Tiel, la movado ree, iom post iom, ekvivis kaj ekfloros.

Do, al solidareco, unueco kaj frata laboro, por la prospero de nia kara lingvo!

ESPERKORO

LETEROJ POR NI

„Nur la montoj neniam renkontas sin“.

Tio estas bone tiel por la montoj kaj ankau por ni. Imagu, kian bruegon ili farus se ili kolizius.

„La popoloj necese renkontas sin“.

Sed, ho ve! ekkuregas ofte unu kontraŭ la alian, kiel furiozaj homaj montoj, kaj milita tondro terurigas la homaron.

Pacemaj samideanoj,

diskonigu Esperanton, kaj, dank' al vi, la popoloj „komprenante unu la alian“ neniam plu audos tian bruon.

5. V. 1932

G. KASTELANO
franca samideano

OVIDO

En Constanța, oni rigardadas admire la majestatan bronzan monumenton de l' fama roma poeto kaj pensisto Publius Ovidius Naso kiu staras antaŭ la urbdomo.

Ovido, estis ekzilita en Tomis (la antikva nomo de Constanța) laŭ la ordono de la Imperiestro Augusto, en la jaro 9 p. Kr., pro kauloj ankoraŭ malmulte konataj. En Tomis, li travivadis nur 8 jarojn, kaj mortis en jaro 17-a post Kr.

Li estas la plej granda roma poeto, kiu per siaj verkoj „Metamorfozoj“, „Tristoj“ kaj „Leteroj el Pontus“, en kiuj abundas la melankolio kaj la gracioj, restas eterne kiel simbolo de la raso kaj genio latina.

Krom la monumento, ankoraŭ ma granda insuleto en la lago Sînt-Gheorghe, apud Constanța, kiu portas lian nomon, rememoras pri la nemortema Ovido-Naso.

D. N. Mincev

KRONIKO

— La 1-a Helena Esperanto-Kongreso okazos en Ateno, de la 16 gis la 18-a de Julio 1932. Sukceson!

— Vredes-Aktie la organo de l'Katolika Junulara Pacagado, kiu aperas en Geluwe (Belglando), reprenis el Flandra Esperantisto la artikolon „For la militarismo“ de s-ro D. N. Mincev, nia redaktoro. La traduko faris L. Calloens el Aalst, konata Esperanto-ploniro.

— En la gazetoj Dobrogea Jună kaj Marea Noastră, operantaj en Constanța, s-ro D. N. Mincev publikigis longajn artikolojn pri la libro Pol Pomeranie.

— La 21 VI. nia redaktoro ricevis la viziton de sveda samideano S-ro Gunnar Carlsson el Göteborg. Por „Esperantistul“ li skribis.

„La Rumanaj gesamanoj estas kore saeutataj de svedo, kiu okaze faris „Fulmo-viziton“ en Constanța“.

21. 6. 1932

Via Gunnar Carlsson
m | e Gotland

— Fluganta Skribilo, la plej malnova stenografaj gazeto, organizas la 4-an intern. konkurson de esperanta stenografio. Skribu tuj al S-ro P. Flageul, 9 Bd. Voltaire, Issy - Les Moulineaux, Seine, Francujo.

— Kara Samideano! pagu tuj la malkaran abonon al Esperantistul — tiel vi multe helpas. Ni nepre atendos. Pagu rekte al s-ro D. Mincev.

Esperanto progresează...

— În 1921 școli, 6737 învățători din 60 țări, activează pentru Esperanto.

— Al 26-lea congres Universal Esperantist va avea loc în orașul Colonia în anul 1933.

— La școala comercială de fete, „Minerva” din Sofia, limba Esperanto a fost introdusă ca obiect obligatoriu.

— În revista germană de stenografie „Der Schriftwart”, au apărut 2 articole de d. Robert Kreuz, directorul Comitetului Central Esperantist, relative la adaptarea sistemului Stolz-Schrey limbii Esperanto.

— Revista esperantistă „La Movado” din Paris, publică în câteva numere, notițe asupra activității d. D. Mincev în domeniul esperantist.

— Walter Ruttmann, cunoscutul regisor, care va realiza filmul „Don Quichotte”, a declarat că acesta va avea trei versiuni: franceză, engleză și esperanto.

— Toerisme organul asoc. flamande de turism, care numără 110000 membri, publică regulat un curs de Esperanto, sub îngrijirea d. Calloens vicepreședintele l'gei esper. flamande.

— La Haga instrucțiunile lămuritoare alăturate telefoanelor automate, sunt scrise și în Esperanto.

— Revista Verda Mondo din Kameoka, anunță că, principesa Muench-Filoi-Tuitoga-maatoe din Samoa a învățat Esperanto și în curând va juca într-un film vorbitor.

— Suntem informați, că în curând va apărea dicționarul Român-Esperanto de d. M. Beraru.

— Abonamentele pentru „Esperantistul” trebuie adresate personal d-lui D. N. Mincev, str. Sabinelor 12, — Constanța.

BIBLIOGRAFIE

Al la redakcioj: bonvolu sendi la gazetojn je la persona adreso de s-ro D. N. Mincev str. Sabinelor No. 12. Constanta — Rumanio.

(Ni recenzas la ricevotajn librojn).

POL-POMERANIO, de K. Smogorzewski. El la franca tradukis S. Grenkamp-Kornfeld. Grandformata, kun 26 kartoj, 128 p., prezo 2,50 sv. fr. Eldonis: „Esperantista Voco”, Jasio, Polujo.

Jen bonega politiklibro kun tre interesa enhavo, pri tiom aktuala problemo — Danziga Koridoro. La traduko de S-ro Grenkamp estas klara, flua. La lingvo simpla kaj komprenebla.

LA KONFLIKTOJ EN MANCHURIO KAJ SHANHAJO. Eldonis Universala Homama Asocio, Kameoka, Japarujo. Kun 12 interesaj bildoj, 52 p., prezo 0.50 sv. fr.

Interesplena libro pri la japana-hina konflikto, kiu tiel altgrade interesigis la mondon.

BES-a ADRESARO 1932. Eldonas: BES, Potstejn, C. S. R. Prezo 1. sv. jr. Ni varme rekomendas al la samideanoj, ke ili nepre posedu la proktikan esperanto-jarlibron BES-a ADRESARO 1932, kun interese ga enhavo.

* * *

Amerika Esperantisto, Austria Esperantisto, Bratstvo, Bulgara Esperantisto, Flandra Esperantisto, Fluganta Skribilo, Inf. de Esp. Soc. de Estonio, Jitnom Zarno, La Ju-na Batalanto, Lingvo Internacia, La Gazeto de la XXIV, La Movado, Comoto, Oomoto Internacia, Pola Esperantisto, La Socialisto, Telegramo, Utrechta Esperantisto, Vegetarano, Verda Mondo.

JAM APERIS!

La plej praktika kaj malkara

Esperanto-Jarlibro

BES-a ADRESARO 1932

Prezo nur 1.-fsv = 35 lei

ELDONAS:

BES, POTSTEJN, C. S. R.

ESPERANTO-INSTITUTO ROMANA

— CLUJ — Strada Bravilor 15 —

Procură cărți de literatură esperantistă. Manuale pentru învățat Esperanto.

Serviciu de abonamente pentru gazete și reviste esperantiste. Primește adeziuni și înscrieri la:

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO (UEA)

La sola rumana poresperanta

revuo estas:

ESPERANTISTUL

— Aperas trimonate —

Jarabono: 20 lei, eksterlande
1 svisa franko.

Provnumero 1 respondkupono

Adreso: D. N. Mincev
Strada Sabinelor 12, Constanța
RUMANIO

ESPERANTISTUL

— SUPLIMENT AL ZIARULUI „MAREA NOASTRĂ” —
DIRECTOR : D. CRUȚIU-DELASĂLIȘTE

Redacția și Adresa: „MAREA NOASTRĂ”
ESPERANTISTUL
Strada Scarlat Vârnăv No. 67
CONSTANTA
(ROMANIA)

SECRETAR REDACȚIONAL
DIMITRIE N. MINCEV
— ABONAMENT 20 LEI PE AN —

Mai multă tragere de inimă

Fără îndoială, că actuala mișcare esperantistă dela noi, nu se poate compara cu aceea dinainte de război, care era mult mai înfloritoare. După congresul dela Brașov din vara anului 1927 și până azi, aproape nici un semn de viață expresiv, pe când, în același timp mișcarea esperantistă din celelalte țări ia din ce în ce, o notă mai pronunțată, un puls ce bate mai puternic, un avânt îmbucurător.

Oare care să fie cauza acestei stări dela noi?

În primul rând, trebuie să căutăm în ignoranța esperanțiștilor noștri, cari se abțin într-o totală nepăsare, astfel paralizând orice mișcare ce ar putea face eventual centrul — Societatea Esperantistă Română.

În al doilea rând, cauza pare a fi și lipsa de entuziasmași, cari fie prin graiu, scris sau cursuri ar trezi publicului interes pentru Esperanto.

Cei mai buni propagandiști ai noștri lipsesc — sunt prin meșteșuguri străine, unde cuceresc succese frumoase. Părintele Cseh, Tiberiu Morariu, sunt nume cari flutură pe buzele esperanțiștilor străini.

Nu ne rămâne decât să avem o bună conducere, să strângem rândurile și printr-o solidaritate comună, să ajungem progresele celor din străinătate.

Deci, mai multă solidaritate, mai mult entuziasm și mai mult sacrificiu.

Dimitrie N. Mincev

Congresul Esperantist Român

La al 19-lea congres al esperantiștilor bulgari, care a avut loc în luna August a. c. la Sofia, a participat și o delegație a esperantiștilor noștri în frunte cu d-nii: H. Fischer-Galați, Popovici director la Camera de Comerț și H. Harabagiu toți din București.

Acolo s'a ventilat ideea, că viitorul congres esperantist bulgar (1933) să aibă loc la Ruscuc, de unde esperantiștii bulgari să vină la București, pentru a participa la congresul esperantist român.

Până acum nu am putut obține relații lămuritoare. În tot cazul, ideea este binevenită și salutăm cu entuziasm această inițiativă. *Esperantistul*.

Ex-regele Alfons al Spaniei esperantist

Un redactor al ziarului norvegian „AFTENPOSTEN”, care a interviuevat pe ex-regele Alfons al Spaniei, scrie: „Între altele el este interesat pentru realizarea unei limb. universale ajutătoare, atât pentru comerț cât și diplomatie.

Dânsul singur de multe ori a studiat Esperanto și n'a găsit nici o greutate pentru a înțelege această limbă”.

Universala Esperanto-Asocio

Pentru aplicarea practică a limbii Esperanto în lumea întreagă, activează Asociația Universală Esperantistă (Universala Esperanto-Asocio—U. E. A.), cu sediul la Geneva, care are delegați în 2000 de localități.

Cu o modestă cotizație anuală, fiecare esperantist, ca membru al acestei asociații, poate avea frumoase avantaje.

Sunt următoarele categorii de membri:

1. *Membru ajutător* — cotizează anual cu lei 50. Primește cartea de membru și o carte literară.

2. *Membru simplu* — 100 lei. Primește cartea de membru, anulul asociației (400-500 pagini) și o carte.

3. *Membru abonat* — 250 lei. Primește cartea de membru, anulul, revista lunară „Esperanto”, și o carte.

4. *Membru protector* — 800 lei. Primește cartea de membru, anulul, revista „Esperanto”, și numeroase cărți de valoare.

Cotizațiile se primesc de către:

Esperanto-Instituto Rumana
Strada Bravilor No. 15 — Cluj
sau

D. N. MINCEV
Strada Sabinelor No. 12 — Constanța

Cititi: „ESPERANTISTUL”

Jarfinaj vortoj...

Antau vi, karaj gelegantoj, estas la kvara numero de nia „Esperantistul“ — la lasta de l' nuna jaro. Malgraŭ la malfavoraj cirkonstancoj, la sola nialanda poezesperanta organo, povis apertu regule, dum la unua jaro de l' ekzistado.

Ke ni estis sur la bona vojo, tion pruvis la akro da leteroj simpatiaj, kiujn ni ricevis, kaj ni kredas, ke „Esp.“ helpis iom por la disvastigado de nia lingvo nun, kiam la nialanda movado estas malforta, preskaŭ senviva.

Kun bedaŭro ni konstatas, ke estis malmultaj kiuj helpis nin; venonte ni esperas trovi pli multajn da geabonantoj, por ke „Esp.“ povu regule operadi.

Mi esprimas korezan dankon al S-ro D. Ceafiu-Delasăliște, direktoro de la gazeto „Marea Noastră“, sub kies morala protekto „Esp.“ aperas; al F-rino Eugenia Morariu, al S-ro Tib. Morariu, al S-ro G. Chatelain el Mandeville-Francujo, al S-ro R. Janssens el Oostende-Belgiujo, kaj al S-ro E. Nicolau, malnova E-pioniro en Rumanujo; kiuj tiel malavare subtenis nin.

Ni alvokas la nialandajn samideanojn, ke ili bonvolu sendi la malkaran kontribuon, pagante la jarabonon: 20 lei.

Ni esperas kaj atendas vian helpon. D. N. Mincev

LETEROJ POR NI

Bone estas varbi novajn esperantistojn inter la junuloj aŭ inter la maljunuloj, sed tio ne devas tute kontentigi nin. La infanoj precipe jam de nun devas lerni Esperanton

Kial?

Tial ke ili havas etendeblan memoron, kiu permesas al ili facile memori tion, kion ili plezure lernas, kaj ili plezurege lernos nian internacian lingvon, se ni prezentos al ili tiun lernadon, kiel ludon, ne kiel tedan laboron.

Plue, ili ne forgesos tion kion ili estos lernintaj dum sia infaneco, kaj ili estos bonaj esperantistoj.

Do, karaj samideanoj, varbu ni infanojn esperantistojn.

G. KASTELANO
franca samideano

INFORMOJ

**Al niaj karaj gelegantoj,
sukcesoplenan Novjaron!**

— Estis eble, ke dum la venonta jaro, okazos en București, la 8-a Rumana Esperanto-Kongreso, kiu havos gravan signifon por nia movado en Rumanio.

— Pro la sukcesoplenaj agadoj, s-ro Tiberio Morariu ricevis dankleterojn flanko de la Rumanoj Ministroj en Austrio kaj Svedlando.

Ni sincere gratulas!

— Kara Samideano! pagu tuj la malkaran abonon al Esperantistul — tiel vi multe helpos. Ni nepre atendas. Pagu rekte al s-ro D. Mincev

Por la redakcioj

De nun ni sendados „Esperantistul“ nur al tiuj redakcioj kiuj reciprokas. Sendu la revuojn nur je l' adreso:

D. N. Mincev, str. Sabinelor 12
Constanța — Rumanio

BIBLIOGRAFIO

Benvolu sendi je la persona adreso de s-ro D. N. Mincev str. Sabinelor No. 12 Constanța — Rumanio.

P. FLAGEUL : Lerno libro de Esperanta Stenografio; 4-a edono, prezo 1,50 fr. fr. *Propra eldono* : Bd. Voltaire 9, Issy-les-Moulineaux (Seine)-France.

J. KRISHNAMURTI : Sperto kaj Konduto; prezo 3,30 fr. fr. *Liveras J. Estour, Solliès-Pont (Var) France.*

P. DÂNOV : La tri fundamentoj de la vivo; prezo 1 sv. fr. *Eldonas „Nova Kulturo”, postkesto 6, Burgos-Bulgarujo.*

P. ROMANOV : La mistero, Unu horo; *Novelbiblioteko Esperantlingva No 3 prezo 0,45 sv. fr. Eldonejo : N. Szapiro, Nowolipki 8-Warszawa-Polujo.*

Curs de Esperanto prin korespondență

I ecțiuni de limba Esperanto, prin korespondență, metodă practică și ușoară, predă d-nul D. N. Mincev, strada Sabinelor No. 12, Constanța.

Către amici!

Toți acei cari își dau seama de folosul unei limbi universale, și doresc a ne încuraja, sunt rugați să-și achite abonamentul.

Sunteți incredințați că vom avea acest concurs. Abonamentul se va trimite d-lui D. N. Mincev, strada Sabinelor 12, Constanța.

ESPERANTO-INSTITUTO RUMANA

— CLUJ — Strada Bravilor 15 —

Procură cărți de literatură esperantistă. Manuale pentru învățat Esperanto.

Serviciu de abonamente pentru gazete și reviste esperantiste. Primește adeziuni și înscrieri la:

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO (UEA)

FRATECO

La plej Malkara Esperanto-gazeto
Aperas regule monate
Kostas nur 4 respondkuponaj
au 35 lei

Adreso : Atanas Nikolov
Postkesto No. 6
Burgas — Bulgarujo

A apărut!

Dicționar Esperanto-Român
și
ROMÂN-ESPERANTO
de

P. Fîru și M. Beraru
Lei 60 exemplarul

Depozit : M. Beraru, — București
Str. Vulturilor No. 99

JAM APERIS!

La plej praktika kaj malkara
Esperanto-Jarlibro

BES-a ADRESARO 1932

Prezo nur 1.-fsv = 35 lei

ELDONAS :

BES, POTSTEJN, C. S. R.

La sola rumana poresperanta
revuo estas :

ESPERANTISTUL

— Aperas trimonate —

Jarabono : 20 lei, eksterlande
1 svisa franko.

Provnumero 1 respondkupone

Adreso : D. N. Mincev
Strada Sabinelor 12, Constanța
RUMANIO

ESPERANTISTUL

— APARE BIMESTRIAL —

Adresa: D. N. Mincev
Str. Sabinelor, 12 Constanța

Redactori: I. Ionescu-Căpățână, Str. Dr. Istratii, 10 Buc. V
D. N. Mincev-Constanța

Abonamente: 1 an lei 20
De susținere benevol

Puțină statistică

În precedentele numere ale „Esperantistului”, am arătat în note fugare menirea și foloasele imediate căpătate prin cunoșterea limbii Esperanto.

Acum să ilustrăm spuselor noastre prin câteva date statistice, luate în mare parte din anuarul pe 1933 al Asociației Universale Esperantiste cu sediu la Geneva.

Această asociație numără aproape zece mii de membri, având delegați în peste 2015 orașe din 74 țări.

La finele anului 1932, mișcarea esperantistă posedă

Ziare și reviste

a.) <i>În limba națională</i>	52
b.) <i>Nu mai în Esperanto</i>	39
c.) <i>Muncitorești</i>	12

Organizații

a.) <i>Societăți naționale în treizeci și cinci țări</i>	39
b.) <i>Societăți profesionale</i>	44
c.) <i>Societăți muncitorești naționale</i>	14
d.) <i>Societăți muncitorești internaționale</i>	2

e.) <i>Institute</i>	14
f.) <i>Grupări locale în 993 orașe</i>	1099

Acestea sunt cifre care arată, că mișcarea esperantistă are baze sănătoase și progresează continuu.

Sub patronajul Austriei, la Viena, pe lângă Biblioteca Națională există „Internacia Esperanto-Muzeo” (Muzeul internațional esperantist), care posedă peste 6000 volume, plus periodicele.

În fiecare an, au loc congresele mondiale esperantiste, la cari particip esperantiști din numeroase țări. La al 24-lea congres care a avut loc anul trecut la Paris, cu toată criza economică au participat 1618 congresiști, din 36 state diferite, iar 11 țări au fost reprezentate prin delegați oficiali.

Spațiul nu ne permite, să facem o mai largă expunere, deci ne oprim aci.

Totuși, cei dornici de a cunoaște progresele mișcării esperantiste, să răsfoiască anuarul susamintit, unde vor găsi date cari îi vor interesa și edifica.

D. N. Mincev.

Dr. L. L. Zamenhof

La 15 Decembrie a. c. Esperantiștii din întreaga lume sărbătoresc 74 ani de la nașterea d-rului Zamenhof.

Azi, când nori negri se ingra-

mădesc la orizontul progresului omenesc, mai mult decât oricând, aceasta zi trebuie să ne reamintească persoana acestui mare iubitor al înfrățirii universale

Născându-se la 15 Decembrie 1859 în orașelul polonez, Bialystok, din copilărie a putut să constate ciocnirile permanente ce izvoresc din imposibilitatea de a se înțelege om cu om, printr-o limbă neutră.

Dându-și seama că atâta timp, cât nu va exista o a doua limbă pentru fiecare, una pentru toți, nu va putea fi îndepărtată ura șovinistă, întreaga viață Zamenhof și-a închinat-o rezolvării acestei probleme.

Zamenhof creând limba internațională Esperanto a avut ca scop în primul rând, prin esperanto răspândirea homaranismului.

Zamenhof nu s'a gândit ca la cele 2976 limbi existente, să mai adauge încă un idiom, ci pur și simplu printr-o limbă neutră să permită oamenilor o înțelegere cât mai mare.

Zamenhof nu s'a gândit la Esperanto limba comercializată, nici

la răspândirea urei de rasă și asmuțirea naționalismelor șoviniște, creatorul idiomului neutru a dorit înfrățirea și răspândirea iubirii printr-o limbă izvorâtă și creată din iubire.

Și câtă deziluzie a avut la sfârșitul vieții. Omenirea orbită de ură s'a încăerat pentru a se distinge nebunește.

Izolată de cei care îi erau discipoli în anul 1917 d-rul Zamenhof și-a sfârșit viața. Ultimele lui rânduri au fost consacrate unui ideal mare: iubire și înfrățire deasupra granițelor, deasupra diversităților de limbi, a credințelor religioase și politice.

Deacea, azi când se împlinesc 74 ani de la nașterea acestui mare fiu al omenirii, nu putem cinsti altfel memoria lui decât continuând lupta pentru mai bine și pentru triamful ideii Esperantiste.

I. Ionescu-Capătână.

ȘTIRI-FAPTE

Dam mai jos datele statistice cu privire la aplicarea limbii Esperanto, în cursul anului 1932, de către principalele posturi de radio: 7 conferințe despre Esperanto, 1427 în Esperanto, 244 anunțări de programe, 630 cursuri, în total 2308 programări de către 110 stațiuni din 19 state.

Anul acesta a avut loc filmarea sincronizată a cursului de Esperanto care a avut loc în „Casa Esperantista” din orașul Arahem – Olanda.

Adăugăm, că în acest oraș au loc anual cursuri universale de Esperanto, ținute după celebra

metoda a părintelui Cseh din Alba-Iulia.

O statistica recentă arată, că, în cursul anului trecut au aparut în limba Esperanto 147 lucrări, din cari: 58 manuale, 43 cărți pentru artă și literatură, 28 pentru știință, tehnică și religie, 5 despre problema organizării și 13 despre diferite alte teme.

În 1931 au aparut 138 lucrări, iar în anul 1930 numai 119.

Am avut de nenamurate ori prilejul să evidențiam propaganda națională făcută de d. Tiberiu Morariu, eminentul conferențiar

esperantist, care a ținut numeroase conferințe despre România în limba Esperanto.

Ultimul număr al revistei „Esperanto” organul Asociației Universale Esperantiste, care apare la Geneva, aduce stirea, că d-ra Anahide Nercesian, de origine armeană, a ținut de curând în Elveția, câteva conferințe asupra Armeniei, cari au avut un mare succes.

D-ra A. Nercesian a conferințat numai în Esperanto.

*

Un domeniu, în care se poate aplica întrebuințarea limbii Esperanto cu deplin succes este *turismul*. Multe state au înțeles acest lucru și au făcut să apară în aceasta limbă afișe turistice și ghiduri, prin cari își fac cunoscut în străinătate stațiunile balneo-climaterice.

Acum în urma „Societatea esperantista spaniolă” a editat cu concursul Direcției Turismului Național o elegantă broșură - ghid, pentru orașul Santander, aranjată de către Julio Mangada Rosenörn președintele acestei societăți.

Pe când la noi?

ESPERANTO-INSTITUTO ROMANA

— CLUJ — Strada Bravilor 15 —

Procură cărți de literatură esperantistă. Manuale pentru învățat Esperanto.

Serviciu de abonamente pentru gazete și reviste esperantiste. Primește adeziuni și înscrieri la:

UNIVERSALA ESPERANTO ASOCIO (UEA)

Citiți

„Vegetarismul”

Organ pentru răspândirea vegetarismului și frugivorismului

Apare lunar

Abonamentul lei 60 pe an

Redacția și Administrația

Str. Dr. Istrate 10, București V

Bibliografie

Pola Esperantisto. — ul. Lubicz

1. Krakow, Polonia.

La Budhismo. — 8 Elmwood Drive, Heswall, (Cheshire), Anglia.

La Revuo Orienta. — Japonia Esperanto Instituto, Hongoo-Motomaci I. Tokio, Japonia.

Vegetarano. — str. Dr. Istrate 10, București, V.

Fluganta Skribilo. — Bd. Voltaire 9, Issy-les-Moulineaux (Seine), Franța.

Bulgara Esperantisto. — Sofia, postkesto 233, Bulgaria.

La Jana Batalanto. — 77, Montée de Pilate, Luxembourg — Eich Luxemburg.

Vegetarismul. — Str. Dr. Istrate 10, București V.

La Suda Stelo. — Slavonski Brod, Jugoslavia.

Redacționale

Esperantistul, complet reorganizat va apare bimestrial sub îngrijirea d-lor I. Ionescu — Căpatâna (București) și D. N. Mincev (Constanța).

Rugăm să ni se trimează știri asupra mișcării esperantiste din țară, pentru a fi publicate în revista noastră.

Numărul viitor va apare la 1 Februarie 1934, cu un bogat și variat samar.

Administrative

Abonamente la „Esperantistul” se vor trimite pe adresa d. D. N. Mincev, str. Sabinelor 12, Constanța. Anual lei 20.-, de susținere benevol, pentru străinătate dubla.

Către amici! Rugăm pe acei, cari primesc acest număr, și voesc a ne da concurs, să trimează neîntarziat costul abonamentului.

La reorganizo de l'Esperanto-Movado en Rumanujo

En da antaŭaj artikoloj, ni koncize pritraktis la nunan staton neviglan de l'Esperanto - Movado en nia lando. Tie ni montris la kaŭzojn kiaj malebligas la disvastigadon de nia movado, alvokante la tutlandan esperantistaron al rea laboro.

Responde al nia alvoko, samideano el Cernăuți, sendis al ni longan leteron pri la reorganizo kaj interesan planon, kiun ni citas sube:

1.) Fondo de *Rumana Esperantista Federacio* kun la sidejo en București.

2.) Al la Fedaracio povas aparteni grupoj kaj izoluloj.

3.) La Federacio Hava po unu reprezentanton en la provincaj centra-urboj: Cernăuți, Chișinău, Cluj, Constanța, Craiova, Iași, kaj Timișoara.

4.) La tasko de tia provinca reprezentanto estu: centrigi la movadon de sia provinco kaj havi konstantajn interrilatojn kun la centro.

5.) Oni devas klopodi, ke la Ministerio por Instruado permesu kaj subtenu la nomigon de kursestroj por fakultativaj Esperanto-kursoj en lernejoj kaj liceoj.

Ni aldonas:

6.) La Federacio Hava modestan organon, kiu servu por propagando kaj ligilo inter la membraro de R. E. F.

La proponojn ni trovas akcepteblaj, kaj ni deziras audi la opiniojn de niaj gvidfaktoroj kaj laboremaj samideanoj.

Do! al reorganizo per la tuta forto. D.N.M.

Leteroj por ni!

Rapide ni progresos sur la pacca vojo, kiam la pacemaj homoj de la tuta mondo facile komprenigos kiamaniere trafi la komunan celon.

Por tion fari, la rimedoj estas multnombraj: la gazetoj, la libroj, la radio, la korespondado estas je ilia dispono, ... sed la „lingva demando” staras antaŭ ili kiel „obstina baro”.

Multe da ili ne scias, ke Esperanto permesas al ili propagandi iliajn tratajn ideojn malgraŭ la diversaj naciaj lingvoj, kaj akceli la moralan senarigon, seĉi kia la vera paco ne estos ebla.

Ni, Esperantistoj, nepre devas labori, por ke Esperanto estu baldaŭ la universala lingvo de la pacemaj homoj.

G. KASTALANO

Kroniko

* Ni reaperas! J. s. post unujara senvola silento ni reaperas. Sed, por ke ni pova firme iri antaŭen, vian helpon ni bezonas. Do, nepre pagu la malkaran abonon kaj varbu abonantojn! Ne forgesu nin — ne bojkotu nin.

* En Bukaresto, samideano Kamil Perlman gvidas kurson kun 50 lernantoj. Samtempe nia kan-

redaktoro I. Ionescu-Capațana gvidas da aliajn kursojn kun 40 partoprenantoj.

* La organo de Vegetara Ligo Esperantista „Vegetarano”, nun aperas en Rumanujo, București V. str. Dr. Istrate 10; Redaktata de nia kanredaktoro S-ro I. Ionescu-Capațana.

Dum Augusto en Gherla (Transilvania) Prof. Baboș, gvidis kurson kun 9 gekursanoj.

Esperantistul

— APARE BIMESTRIAL —

FONDATOR:
D. N. MINCEV

Redactor: I. IONESCU-CĂPĂȚĂŢĂ
Bucureşti, Str. Dr. Istrate 10 — Tel. 324-72

Abon.: lei 40 anual
De susţinere benevol

Scrisoare deschisă către Esperantiştii Români!

Mişcarea Esperantistă în România, de după 1926, continuă să se afle în somnolenţă. Cu toate că la Cluj există Institutul Esperantist Român de sub conducerea Dnei Eugenia Moraru; cu toate că în Bucureşti există Societatea Esperantistă Română şi Centrul Esperantis Român, care organizează cursuri permanente, gratuit, de limba Esperanto; cu toate că la Centrul Esperantist există o vastă bibliotecă şi colecţii de reviste Esperantiste şi cu toate energie ce se cheltueşte pentru menţinerea acestora, Esperantiştii Români, rămân cu totul indiferenţi la acestea toate.

Centrul Esperantist a editat primul număr al Bibliotecii de propagandă, în limba Română şi Esperanto, stărue să ajute Soc. Esp. Rom. pentru a-i organiza pe esperantiştii români în

organizaţia Esperantistă Universală din Geneva, plătind infima cotizaţie de 20 lei anual pentru organizaţia Universală şi 10 lei pe lună pentru Soc. Esp. Rom. Totul însă este zadarnic, vechii esperantiştii privesc toate acestea cu o indiferenţă revoltătoare, rămân în hibernare până când se iveşte diferite ocazii, precum ar fi congrese şi excursii gratuite, cu maşina sau cu trenul; iar atunci când

li se cer concursul se eschivează de la munca ce nu cere nici cel mai mic sacrificiu.

Intrebăm pe toţi acei ce nu au laşitate de a nu gândi, se poate lucra în mod satisfăcător cu astfel de oameni? Eu cred că nu!

Şi în astfel de condiţiuni, cei de făcut?

Umila mea părere este de a pune umăr la umăr, de a diviza munca, luând fiecare o parte din

(Continuare în pag. II-a)

Propaganda românească în străinătate

Eminentul propagandist, profesorul român de limba Esperanto, Tiberiu Morariu, care sa stabilit în Suedia, unde s'a şi căsătorit cu o suedeză, actualmente conduce o serie de cursuri de Esperanto, în vederea celui de al

XXVI-lea Congres Esperantist Universal. Propaganda românească ce o face T. Morariu cu ajutorul limbei Esperanto, credem că mulţi ambadorii şi miniştrii plenipotenţieri nu o pot egala.

ESPERANTO IN LUME

Congresul Esperantist olandez

Intre 1-2 Aprilie a. c. a avut loc la Antwerpen (Olanda) al 19-lea Congres Esperantist - Muncitoresc Olandez. Au participat peste 500 congresiști, între cari 100 delegați a 71 secții.

Congresiști au fost salutați oficial, de consiliul municipal al orașului Antwerpen, în salonul de primire al primăriei, unde pri-

marul general a accentuat că, el și consilieri municipiului văd în limba Esperanto un instrument de înțelegere între popoare și de realizarea a păcei mondiale.

Congresul Esperantist Jugoslav

Al V-lea Congres Esperantist Jugoslav va avea loc anul acesta în Koprivnița, între 20-21 Mai.

Dorim Congresului deplin succes!

Sennacieca Asocio Tutmonda

Al 14-lea Congres Muncitoresc Esperantist, al organizației S.

A.T., va avea loc anul acesta la Valencia (Spania), între 3-8 August.

Credem că datorită faptului că congresul va avea loc în Spania, republica cea mai nouă a continentului European, el se va bucura de libertatea cea mai deplină.

Scrisoare deschisă către Esperantiștii Români!

(Continuarea din pag. 1-a)

greaua datoria ce trebuie să aibă fiecare esperantist conștient.

Astfel o primă datorie care trebuie împlinită de toți acei ce gândesc pentru binele mișcării în țară la noi, este de a propaga mai cu multă bunăvoință ideea și limba Esperanto. De a lua parte activă la organizarea mișcării, devenind membri ai Soc. Esp. Române ai Asociației Universale Esperantiste din Geneva, astfel putând arăta oricând întregii lumi forța numerică a esperantiștilor organizați.

O altă datorie este de a susține organul de propagandă, abonându-l și recrutându-i noi abonați, precum și aceia de a susține inițiativele luate de acei ce luptă pentru propășirea ideii verzi și a propagării în masse a limbei de înfrățire universală.

Cu speranța că Esperantiștii români, nu vor rămâne și de data asta indiferenți față de activitatea ce-o cântăm a o desfășura, vă rugăm mai multă bunăvoință și astfel vom reuși

I. Ionescu-Căpățână

Congresul Universal din Stockholm

Al 26-lea Congres Universal Esperantist va avea loc anul acesta în Stockholm, între 4-11 August a. c. La 31 Martie erau trimise Congresului 1100 adeziuni.

Conferința Internațională din Viena

Intre 19—24 Mai are loc la Viena „Conferința Internațională” sub protecția Președintelui republicii Austriace, W. Miklas și sub președinția de onoare a cancelarului Dollfuss. Acedstă „Conferință” este finanțată de Ministerul de Comerț și Trafic al Austriei.

Sunt invitate la această conferință toate Camerele de Comerț și Industrie, Uniunile Economice și Școlile Comerciale din întreaga lume; la fel Companiile Feroviare, Agențiile de vapoare și de transport aerian, Societățile Radiofonice, precum și Instituțiile Culturale, Universitățile, Școalele Superioare, Companiile de filme și Asociațiile Culturale.

Conferința nu va a-
răta numai vasta a-
plicare zilnică, pe tot

întinsul pământului,
a limbii Espe-
ranto, dar va căuta
s'o introducă în școli
și în viața practică.
Conferinței Interna-
ționale din Viena îi
dorim tot succesul,

dar întrebăm în ace-
laș timp pe condu-
cători mișcării Espe-
rantiste Române, ce
au făcut ca să asi-
gure succesul neces-
sar Conferinței Inter-
naționale din Viena?

Congresul esperantist Bulgar

Și ca încheiere la a-
ceastă inserare a Con-
greselor, după ce ne-
am plimbat prin: O-
landa, Jugoslavia,
Spania, Suedia, Au-
stria, pentru ca să
ne aducem aminte că
din anul 1927, în Ro-
mânia nu am mai avut
ocazie să asistăm la
vre'un Congres Espe-
rantist, și în anul a-
cesta la fel ca în anii

precedenți ne vom
duce, — dacă onorata
Academia Română ne
permite întrebuințarea
unui neologism, —
amase la congresul
XXI-lea al Esperan-
tiștilor Bulgari care va
avea loc la Rahova
între 20-22 Iulie. Soc.
Esp. Rom. organizând
o caravană spre acest
congres.

Cărți pentru învățat „Esperanto” abona-
mente la reviste esperantiste și infor-
mațiuni asupra mișcării esperantiste, dă
Centrul Esperantist București, Str. Dr. Istrati 10

Al XXVI-lea Congres Universal de Esperanto la Stockholm.

Cu ocazia celui de al XXVI-lea congres universal de Esperanto ce are loc între 4-11 August a. c. în Suedia la Stockholm, Centrul Esperantist Român organizează o excursie la Stockholm, la care poate lua parte și acei ce nu sunt esperantiști.

Costul acestei excursiuni de la București prin Varșovia la Stockholm, dus și întors, este de lei 5000.— (cincimii). În această sumă intră: vizele pentru Polonia și Suedia, trenul accelerat București-Gdynia, vaporul de la Gdynia la Stockholm, găzduire timp de 7 zile la Stockholm, precum și taxa de înscriere la Congres.

În această sumă nu intră pașaportul, fiecare participant trebuind să-l aibe, noi îngrijind numai vizele.

la fel nu intră în această sumă masa, de altfel aceasta fiind foarte eficientă în Suedia (30—100 lei pe zi).

Dăm mai jos programul excursiunii la Stockholm:

Marți 31 Iulie, plecare din București spre Gdynia.

Joi 2 August ora 19, plecare cu vaporul de la Gdynia.

Sâmbătă 4 August ora 16 sosire la Stockholm. Deschiderea Congresului în casa concertelor din Stockholm.

Duminică 5 aug.: Serviciul religios. Excursiuni în arhipelagul

din jurul Stockholmului.

Luni 6 aug. până Vineri 10 aug. lucrările congresului.

Sâmbătă 11 aug.: Închiderea congresului.

Luni 13 aug. la ora 17 plecare de la Stockholm.

Miercuri 14 aug.: ora 12 sosirea la Gdynia. Plecare spre Varșovia de unde după vizitarea orașului, se va pleca spre București.

*

Informațiuni, detalii și înscrieri se fac la: Centrul Esperantist Român, București V. strada Dr. Istrati 10, Telefon 3.24.72.

Plăci de patefon în Esperanto

Uniunea Comercială Esperantista din Dresden-Radebeul a editat 2 discuri pentru gramofon. în limba Esperanto. Discul Nr.

2 se compune din: Aria Toreadorului din opera „Carmen” și Aria Duceului (La Donna e mobile) din opera „Rigoletto”.

LEGU

„VEGETARANO”-n

LEGU

*Dumonata organo por Vegetarismo kaj parenccelaj ideoj.
Komplete reorganizita.*

16 paĝoj formato 25/16 cm. — Jarabono kun aliĝo al I. V. L. E 5 sv. fr.

Specimeno senpage.

Adreso: I. Ionescu-Kapatzana, Bukureŝto V., Str. Dr. Istrate 10. Rumanujo

ȘTIRI — FAPTE

Cărți postale în Esperanto

Departamentul Poștelor și Telegrafelor din Brazilia a editat în limba Esperanto o serie de 39 cărți postale oficiale, cu vederi din Rio de Janeiro, lămuririle fiind

în limbile Portugheză și Esperanto.

De notat e, că statul Brazilian a fost primul stat, care în anul 1904 a acceptat Esperanto ca limbă clară pentru uzul telegrafic.

Radiofonice

Radio Viena

În fiecare miercuri seara la orele 23(11). stațiunea de radio din Viena, emite timp de 15 minute, conferințe sau știri, în limba Esperanto.

Radio Varșovia

Radio-Varșovia emite la fiecare 2 săptămâni, pre-

legeri în Esperanto, astfel la 23. V. orele 20—23.30. vorbește Dr. W. Goetel despre „Parcurile Naționale ale Poloniei”: la 13. 6. aceaș oră, Dr. F. Burdecki despre „Invenții Poloneze”, iar la 27. 6. Prof. Rudolf Wacek despre „Vara în Polonia”.

O statistică radiofonică

În anul 1933, au emis 83 stațiuni radiofonice, din 14 țări, 1774 audițiuni în Esperanto, după cum urmează:

1311 conferințe în Esperanto,

54 programări și anunțuri,

409 cursuri de Esperanto

Total 1774.

*

Întrebăm pe conducătorii Societății de Radiodifuziunii Române, pe când și la noi ?

REDAȚIONALE - ADMINISTRATIVE

„Esperantistul” va putea apăre regulat numai cu condițiunea, că acel ce înțelege rostul nostru, ne va sprijini.

■

Toată corespondența pentru „Esperantistul”, începând cu numărul prezent se va adresa la București, D-lui I. Ionescu-Căpățână.

■

Abonamentul la „Esperantistul” va fi 40 lei anual, gazeta apărând în 8 pagini și la două luni în loc de trimestrial ca mai înainte.

■

Dl. D. N. Mincev nu mai figurează decât ca colaborator și fondator al „Esperantistul”-ui, astfel că tot ceace privește organul nostru se va trimite pe noua adresă.

■

ȘTITI CĂ...

...până acum există în 32 locuri străzi și piețe ce poartă numele Drului L. L. Zamenhof?

...prima conferință radiofonică în Esperanto, a avut loc la 7 Aprilie 1924, de la stațiune de difuziune Paris PTT?

...în Franța vorbesc Esperanto mai mult de 500 învățători?

...a avut loc un congres Esperantist, unde congresiștii au voiajat și s'au amuzat pe spezele statului?

...primul stat, care a declarat Esperanto limbă clară pentru uzul telegrafic, a fost Brazilia?

...Societatea Franceză pentru propaganda limbei Esperanto, a avut încă din anul 1903 peste 10.000 membri?

...prima convorbire prin telefon fără fir

a avut loc între samideanii Fernandez (Brazilia) și Houbart (Paris)?

...prima broșură despre limba Esperanto

...primul congres Esperantist-Român a avut loc între 1—3 August 1909, în București la sala Lider-tafel?

Dr. L. L. ZAMENHOF (1859—1917)

a apărut în limba română în anul 1889, doi ani după ce d-rul Zamenhof și-a publicat manualul său de învățat „limba internațională ajutătoare” aceasta datorită profesoarei Martha Frollo?

...Regina Elisabeta a României la 7. III. 1908 a declarat următoarele:

„Sper că limba Universală Esperanto va fi cea mai mare legătura între orbii pe pământ“?

Dr. I. I. ZAMENHOF (1859 - 1917)

„Lingvo Internacia” de Zamenhof — Reĝina Elizabeta

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

PAGO EN ESPERANTO

NOVA ETAPO

Jen, karaj gelegantoj, ni havas antaŭ ni novan numeron de l' *Esperantistul* aperinta sub la efektiva gvidado de samideano I. Ionescu-Căpățână, bone konata kaj fervora esperantisto; redaktoro de la revuoj „Vegetarano” kaj „Vegetarismul”.

Mi transdonis „Esperantistul” al tiu samideano, kiun vi jam konas ĉar mi pensas ke en lia spertaj manoj ĝi pli bone prosperos.

Movado sen gazeto ne povas ekzisti kaj speciale nun, kiam la esperantista vivo en Rumanujo naĝas en nebulo, estas necese ke oni havu propagandan organon.

En 1952, kiam ekstis la malgranda revueto „Esperantistul”, ĝi estis salutita simpatie de ĉiu flanko, ĉar en ĝi oni vidis, la reviv-

iĝon de la movado en nia lando.

Do, morale ĝi gajnis...

Ankoraŭ foje ni devas substreki, kun bedaŭro, ke en la tuta Rumanujo nur 15 gesamideanoj pagis la abonon.

Kiel ni nomu tion? Ĉu en nia lando ekzistas nur tiom da konsciaj samideanoj? Tion mi ne povas kredi kaj mi eĉ ne kredas!

En la malmultaj pagoj de „Esperantistul” ni pritraktis la kaŭzojn kaj ni penis trovi vojon kiu nin konduku ree al vigleco. Ni parolis pri la reorganizo, sed ni ne devas nur paroli, sed ankaŭ agi, tion ni estante devigataj fari.

Al ni mankas homoj, samideanoj kiuj ekpaŝu entuziasme antaŭen por ke la Esperanta-movado en Rumanujo reviv-

viĝu, floru kaj kresku.

Antaŭ ĉio ni devas fari nian eblon subteni la organon de la movado – la modestan „Esperantistul” kiu grupigu la fortojn por la reviviĝo.

Do, ni alvokas la tutlandan gesamideanaron, abonu kaj disvastigu la „Esperantistul” kiu estas tiel necesa nun.

Mi ne povas fini tiujn-ĉi vortojn sen esprimi mian grandan admiron al samideano Ionescu, la agema kaj fervora esperantisto en kies manoj mi ĝojas scii kela „Esperantistul” ne malaperos.

Rumanaj gesamideanoj montru vian solidarecon!

D. N. Mincev

„ESPERANTISTUL”

aperas dumonate

JARABONO 2 50 11

Karavano al Stockholmo

Samideano Ionescu-Căpățână organizas karavanon al Stockholma-kongreso. Al la eksterlandaj samideanoj kiuj dezirus aliĝi al nia karavano, ni

donas la jenajn informojn:

La karavananoj devas havi sian pasporton, pro tio ke ni ne vojaĝas per komuna pasporto, sed la vizojn

por Rumanujo, Polujo kaj Svedujo prizorgas ni.

La forveturo al Stockholmo estos marde, 31-an de julio. La prezo de la tuta vojaĝo, enhavante la kotizon por la kongreso, vojaĝo per vagonaro ĝis Gdynia tra Varsovio kaj de Gdynia per vaporŝipo al Stockholmo kaj la dormadon dum septagoj tien, estas 5000 (kvinmil) leoj aŭ 4167 levoj. Tiu ĉi sumo ne enhavas la koston de la manĝado, alie tio estante tie, tre malmultekosta — inter 1-3 sv. fr. po tage, teni bonaj restoracioj.

La dezirantoj ĉeestu la XXVI-an, aliĝi tuj al nia karavano!

Informojn pluajn donas samideano I. Ionescu-Căpățână, str. Dr. Istrate 10, Bukureŝto.

Esp-ista vivo en Bukaresto

La bukureŝta esperantistaro sin kunvenas ĉiu merkrede vespere je la 21-a h. en la biblioteko de „Cercul Libertății”.

La kunvenoj okazas ĉiam ĝis post la 24-a h.

Ĉiu dimanĉe oni organizas eskursojn en la ĉirkaŭaĵoj de Bukureŝto.

Letero de Bulgara Esperantista Societo

Al la letero kiun sendis al ni la Bulgara Esperantista Societo, rilate al aranĝo de Balkana kunveno, dum la XXI-a kongreso de la Bulgaraj Esperantistoj kaj rilate al reeldonado de tiu bonega alproksimigilo interbalkana, kiu estis la „Balkana Konkordo”, ni respondas:

Vivu la reaperonta „Balkana Konkordo”! Samideanoj el la bal-

kanaj landoj: Rumanoj, Bulgaroj, Jugoslavoj, Grekoj, Albanoj kaj Turkoj venu al la interbalkana kunveno, kiu ne estas organizota de la trompantaj diplomatoj, sed de ni tiuj kiuj per neutrala lingvo etendas la manojn unu al la alia por ke per tio ni faru, super la falontaj landlimoj, unun grandan „balkanan familion”.

Kursoj de Esperanto

En la domo de Esperanto-Centro Rumana okazas kvin foje po semajno, vespere, kursoj de Esperanto.

Abonigu „ESPERANTISTUL”